

Scenariusz zajęć z wykorzystaniem TIK

Autor scenariusza: Monika Sokołowska

Przedmiot: Zajęcia rewalidacyjne

Poziom nauczania: II etap edukacyjny

Nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa nr 57 im. Jana Kochanowskiego w Lublinie

Temat: Znaczenie komunikatów niewerbalnych w procesie komunikacji.

Czas trwania: 60 min

Cel ogólny: Doskonalenie kompetencji komunikacyjnych

Cele operacyjne:

Poziom wiadomości:

A. Zapamiętanie wiadomości - uczeń:

- definiuje pojęcie komunikacji
- wymienia rodzaje komunikacji

B. Zrozumienie wiadomości - uczeń:

- rozróżnia komunikat werbalny od niewerbalnego

Poziom umiejętności:

C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych - uczeń:

- stosuje zasady aktywnego słuchania podczas rozmowy
- rozpoznaje bariery komunikacyjne

D. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - uczeń:

- analizuje mowę ciała innych osób

Cele wychowawcze:

- a. Rozwijanie u ucznia umiejętności inicjowania oraz podtrzymywania właściwych relacji społecznych.
- b. Zwiększanie wiedzy w zakresie ogólnie przyjętych norm społecznych.

Metody:

- aktywizujące: elementy grywalizacji, burza mózgów,
- audiowizualne: film
- słowne: pogadanka
- praktycznego działania
- programowe

Formy:

- indywidualna

Środki dydaktyczne:

- tablica interaktywna
- 2 arkusze papieru: A4 i A2
- długopis
- flamastry
- nożyczki

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się,
- kompetencje cyfrowe,
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

I. Faza przygotowawcza

1. Powitanie, przedstawienie tematu zajęć. Rozwiązanie rebusu na tablicy interaktywnej.

Treść rebusu:

Pierwszy wyraz: Doeurisanjl, drugi wyraz: warcagna, trzeci wyraz: nyezepclba

Zamieniamy litery:

Pierwszy wyraz: d-k, e-m, r-n, s-k, n-c, l-a, drugi wyraz: a-e, c-b, g-l, s-a, trzeci wyraz: y-i, z-w, p-r, c-a, b-n.

Hasło: Komunikacja werbalna i niewerbalna.

2. Pogadanka. Uczeń zastanawia się i podaje skojarzenia związane z hasłem. Pomysły zapisuje na tablicy pod rozwiązaniem rebusu. Nauczyciel uzupełnia wypowiedź ucznia, podkreśla znaczenie komunikatów niewerbalnych w komunikacji oraz wyświetla film na tablicy interaktywnej:

<https://youtu.be/wp0puPQnhaM?si=RqGwC-AuNUExC4NF>

Komunikacja – porozumiewanie się ludzi między sobą.

Komunikacja werbalna – porozumiewanie się za pomocą słów.

Komunikacja niewerbalna – porozumiewanie się za pomocą ruchów ciała, gestów, mimiki itp.

II. Faza realizacyjna

1. Ćwiczenie „Dobra komunikacja”. Rozdajemy uczniowi kolejno zadanie, które ma wykonać, a następnie sprawdzamy trafność spostrzeżeń dotyczących podstaw dobrej komunikacji. W ostatniej części zamieniamy się rolami.

Sytuacja I.

Uczeń: opowiedz co robiłeś w ostatni weekend

Nauczyciel: lekceważ ucznia, rozglądaj się po pokoju, korzystaj z telefonu w trakcie jego wypowiedzi, spoglądaj z niecierpliwością na zegarek

Sytuacja II

Uczeń: opowiedz co najbardziej lubisz robić w wolnym czasie

Nauczyciel: utrzymuj kontakt wzrokowy, zadawaj dodatkowe pytania, oddaj emocje związane z tematem rozmowy mimiką twarzy

Sytuacja III

Nauczyciel: opowiedz o przykrym dla siebie zdarzeniu, śmiejąc się przy tym

Uczeń: zachowaj się tak, jak uważasz, że powinieneś się zachować

2. Ćwiczenie „Cechy dobrego słuchacza”.

Przygotowanie plakatu część I. Na górze arkusza papieru nauczyciel zapisuje hasło KOMUNIKACJA, a następnie dzieli arkusz markerem na 4 części. Po prawej stronie arkusza zapisuje SŁUCHACZ AKTYWNY, a po lewej stronie SŁUCHACZ NIEAKTYWNY oraz prosi o wycięcie stwierdzeń z karty pracy nr.1, ich poklasyfikowanie i przyklejenie w odpowiednie miejsca. Podczas czytania stwierdzeń nauczyciel wraz z uczniem prezentują naprzemiennie dane zachowanie.

3. Ćwiczenie na koncentrację i uważne słuchanie.

Rozdajemy uczniowi kartkę papieru i długopis. Prosimy, aby uważnie słuchał/a i wykonywał/a polecenia: Zaczynaj od napisania litery A na środku kartki. Przed literą A napisz B. Przed literą B zapisz C. Po literze A napisz M. Za literą M napisz dwie litery O. Przed literą C zapisz K. Przed literą K zapisz cztery litery T. Na końcu napisz literę G.

Rozwiązanie: T T T T K C B A M O O G

4. Ćwiczenie „Rozpoznajemy, kiedy można zacząć rozmowę”.

Przygotowanie plakatu część II. W dwóch pozostałych kwadratach nauczyciel zapisuje: OSOBA JEST GOTOWA DO KOMUNIKACJI, GDY: oraz OSOBA NIE JEST GOTOWA DO KOMUNIKACJI, GDY.

Następnie nauczyciel prosi ucznia, aby zastanowił się nad zachowaniami/sytuacjami/gestami, które wskazują na gotowość podjęcia rozmowy lub jej braku oraz czy dana osoba jest zainteresowana rozmową z nami lub też nie. W drugiej kolejności prosi o wycięcie, odczytanie i przyklejenie stwierdzeń z karty pracy nr 2 w odpowiednie miejsca oraz uzupełnia plakat o pomysły ucznia.

III. Podsumowanie lekcji

1. Prosimy o dokończenie zadania: Po dzisiejszych zajęciach będę pamiętać o...
2. W kilku słowach robimy podsumowanie przebiegu zajęć oraz dziękujemy za zaangażowanie.

KARTA PRACY NR 1

Utrzymywanie kontaktu wzrokowego

Potakiwanie głową

Opieranie głowy na dłoni

Głowa oparta na ręce, wzrok skierowany w inną stronę niż rozmówca

Częste spoglądanie na zegarek

Spoglądanie w dół z odwróconą twarzą

Machinalne rysowanie lub pisanie po kartce

Mówienie „mhm”, „aha”

Rozglądanie się na boki

Zadawanie dodatkowych pytań

Mimika twarzy oddająca emocje związane z tematem rozmowy

Częste spoglądanie na telefon podczas trwania rozmowy

KARTA PRACY NR 2

Po rozmówcy widać znużenie (ziewanie, uciekanie wzrokiem, niezadowolenie na twarzy).

Rozmówca z nikim nie prowadzi w danej chwili rozmowy.

Rozmówca nie trzyma telefonu przy uchu.

Rozmówca jest czymś zajęty i nie patrzy na nas, gdy zaczynamy rozmowę.

Rozmówca prowadzi rozmowę przez telefon lub trzyma słuchawkę przy uchu.

Rozmówca zwraca wzrok z naszą stroną i się uśmiecha.

Rozmówca nie jest w danej chwili zajęty jakąś ważną czynnością.

Rozmówca przykładá palec do ust.

Rozmówca jest w danej chwili zajęty ważną czynnością.

Rozmówca pierwszy zwraca się do nas, np. mówi: „słucham”.